

٨٧١١٣
٨٧١١٣

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٠٨٥٨٧

دانشکده آموزشهای الکترونیکی

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مهندسی فناوری اطلاعات
(تجارت الکترونیک)

طراحی سیستم مناقصات الکترونیک در شرکتهای صنعتی
ایران: کارخانجات مخابراتی ایران - شیراز

توسط

نسرین رحیمی

استاد راهنما:

دکتر علی نقی مصلح شیرازی

شهریورماه ۱۳۸۷

۱۰۸۵۸۷

کتابخانه تخصصی مهندسی فناوری اطلاعات
شیراز

۱۳۸۷ / ۹ / ۱۲

به نام خدا

طراحی سیستم مناقصات الکترونیک در شرکتهای صنعتی ایران
کارخانجات مخابراتی ایران- شیراز

بوسیله ی:

نسرین رحیمی

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه بعنوان بخشی
از فعالیتهای تحصیلی لازم جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته ی :

مهندسی فن آوری اطلاعات (تجارت الکترونیک)

از دانشگاه شیراز

شیراز

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی شده توسط کمیته پایان نامه با درجه: عالی

دکتر علی نقی مصلح شیرازی، دانشیار بخش مدیریت دانشگاه شیراز (رئیس کمیته)

دکتر عبدالرضا نداف، استادیار بخش مدیریت دانشگاه شیراز

دکتر منیژه کشتگری، استادیار بخش مهندسی کامپیوتر و IT دانشگاه صنعتی شیراز

شهریورماه ۱۳۸۷

تقدیم به پدر و مادر عزیزم که عشق به قلم و آنچه از او تراوش می شود را به من آموختند.

تقدیم به پدر و مادر عزیزم که در راه تحصیل من رنج فراوان را به جان خریدند.
تقدیم به پدرم که شکیبایی را به من آموخت و تقدیم به مادرم که عاطفه را در من زنده کرد.

تقدیم به مادرم که عشق را در من زنده کرد و تقدیم به پدرم که استواری و اندیشه ام بخشید.

تقدیم به مادرم که گام به گام با من بود و تقدیم به پدرم که مرا حامی بود.
تقدیم به مادرو پدرم که برگ زرین زندگی را ورق زدند.

سپاسگزاری

در اینجا لازم می دانم از آقای دکتر علی نقی مصلح شیرازی استاد راهنمای پایان نامه، آقای دکتر عبدالرضا نداف و خانم دکتر منیژه کشتگری اساتید مشاور پایان نامه بخاطر راهنمایی و همکاریشان در انجام هر چه بهتر این پایان نامه و آقای دکتر رضا اکبریان نماینده محترم تحصیلات تکمیلی کمال تشکر و قدر دانی را بنمایم.

شایان ذکر است که از زحمات بی دریغ پدر و مادرم که در طول دوره تحصیل همواره یاور من بوده اند سپاسگزاری بنمایم.

چکیده

طراحی سیستم مناقصات الکترونیک در شرکتهای صنعتی ایران : کارخانجات مخابراتی ایران

به وسیله ی:

نسرین رحیمی

مناقصات الکترونیکی معمولا برای خریدهای با حجم یا بودجه بسیار بالا و پروژه های سنگین بکار می رود. و راهکاری است که فرآیند مناقصه را از طریق اینترنت امکان پذیر می کند. موضوع این تحقیق طراحی سیستم مناقصات الکترونیک در شرکتهای صنعتی ایران: کارخانجات مخابراتی ایران - شیرازی می باشد. که ابتدا مروری بر تحقیقات پیشین در این زمینه داشته، و دورویکرد سنتی و الکترونیکی و فرآیند مناقصات و اهمیت امنیت در مناقصات مورد بررسی قرار گرفته است و اشاراتی به مزایا و چالشهای آن و نتایج نمونه هایی از سیستم های پیاده شده مناقصات الکترونیک و همچنین معرفی نرم افزاری خاص در رابطه با مناقصات الکترونیک پرداخته شده است. روش تحقیق بکار گرفته شده متدولوژی تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم ها و مطالعه موردی بوده است. تا براساس آن بتوان به طراحی مفهومی مناقصات الکترونیک در شرکتهای صنعتی ایران و نهایتا در کارخانجات مخابراتی ایران- شیراز دست یافت. ابزار مورد استفاده در این تحقیق نمودار جریان داده ها می باشد. پیشنهادهایی مانند بررسی مسائل قانونی برگزاری الکترونیکی مناقصات و ایجاد طرحهای مدیریت سیستم امنیتی و اجرائی و جرائم رایانه ای برگزاری مناقصات الکترونیک و طرح گسترش دولت الکترونیک و حرکت به سوی پیاده سازی کاربردی طرحهای دانشجویان و طرح بررسی پول الکترونیک ارائه گردیده است. مختصری از نتایج عبارتند از: تمام اسناد مناقصه ای باید از طریق یک سیستم مناقصه ای شبکه محور مطمئن توزیع شود، تا از مواجه شدن با کاغذ بازی و تشریفات اداری جلوگیری گردد. فروشنده و خریدار بایستی قادر به ارسال اطلاعات و دعوت به مناقصه در سیستم مناقصه الکترونیکی باشند. فروشنده اطلاعات مناقصه را از طریق ایمیل ارسال و مشتری نیز پاسخ را به صورت آن لاین ارسال نماید. در طول دوره مناقصه، جستجوها و تغییرات از طریق سیستم مناقصه الکترونیکی انجام و مبادله شوند. فقط فروشنده و خریدار بایستی، به اطلاعات مناقصه ها دست یابند. اطلاعات مربوط به مناقصه ها در پایگاه داده های مرکزی نگهداری می شوند، که بایستی تمام اطلاعات ثبت شده، به آسانی قابل جستجو باشد. و اسناد مناقصات توسط افراد غیر مجاز دسترسی و یا ارائه نشوند. کاربران سیستم مناقصه الکترونیکی باید کاملا از طریق ورودیهای کنترل شده شناسایی و ثبت نام شوند. امنیت در این سیستم باید از فرآیند مناقصه سنتی بیشتر، باشد و داده ها بایستی رمز دار باشند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	فصل اول: کلیات.....
۱-۱-۱.....	۱-۱- مقدمه.....
۳.....	۲-۱- مساله تحقیق.....
۴.....	۳-۱- تشریح و بیان موضوع.....
۵.....	۴-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۶.....	۵-۱- اهداف تحقیق.....
۷.....	۶-۱- سئوال تحقیق.....
۸.....	۷-۱- روش تحقیق و نوع تحقیق.....
۹.....	۸-۱- یافته ها و خلاصه فصل.....
۱۱.....	فصل دوم: مرور متون و تحقیقات پیشین.....
۱۱.....	۱-۲- مقدمه.....
۱۱.....	۲-۲- مناقصه و مفاهیم مربوط به آن بر اساس مفاد قانون تجارت ایران.....
۱۳.....	۳-۲- طبقه بندی انواع مناقصات از نظر روش دعوت مناقصه گران.....
۱۳.....	۴-۲- طبقه بندی مناقصات از نظر مراحل انجام مناقصات.....
۱۴.....	۵-۲- برگزاری مناقصات و فرآیند آن.....
۱۴.....	۶-۲- اصطلاحاتی در تجارت الکترونیک.....
۱۴.....	۱-۶-۲- مناقصه الکترونیک.....
۱۵.....	۲-۶-۲- خرید الکترونیک.....
۱۵.....	۳-۶-۲- همکاری پروژه.....
۱۵.....	۴-۶-۲- حراجهای معکوس.....

عنوان

صفحه

۱۶	۷-۲- رویکرد سنتی برگزاری مناقصات
۱۷	۱-۷-۲- فرآیند استاندارد برگزاری مناقصات در سیستم سنتی
۲۴	۸-۲- رویکرد الکترونیکی برگزاری مناقصات
۲۴	۱-۸-۲- تکمیل وارسال از طریق ایمیل
۲۴	۲-۸-۲- تکمیل و تأیید رمزی
۲۶	۹-۲- فرآیند برگزاری مناقصات در سیستم الکترونیک
۲۶	۱-۹-۲- دریافت حمایت مدیریت ارشد
۲۷	۲-۹-۲- حمایت مالی
۲۷	۳-۹-۲- ایجاد مورد تجاری
۲۸	۴-۹-۲- تعیین منابع
۲۸	۵-۹-۲- اجرای مناقصه الکترونیک
۲۹	۶-۹-۲- تحویل و اندازه گیری مقدار منافع
۳۰	۱۰-۲- مرور تحقیقات پیشین
۳۳	۱۱-۲- معرفی شرکت اس.ک.آی.
۳۵	۱۲-۲- تجارب استفاده از اتیکس توسط سورن جکبسن
۳۶	۱۳-۲- دیدگاه دلویت در رابطه با مناقصات الکترونیک
۳۸	۱-۱۳-۲- مناقصه الکترونیک و خرید خوب
۳۸	۲-۱۳-۲- مدرنیزه کردن فرآیندهای تجاری
۳۸	۳-۱۳-۲- خرید متمرکز شده
۳۸	۴-۱۳-۲- همکاری با دیگر همکاران
۳۹	۵-۱۳-۲- همکاری میان بخشها
۳۹	۶-۱۳-۲- جمع آوری تقاضا
۳۹	۷-۱۳-۲- توجیه کننده
۴۰	۸-۱۳-۲- شفافیت و منصفانه بودن
۴۰	۹-۱۳-۲- مدیریت قرارداد
۴۰	۱۰-۱۳-۲- صرفه جویی های زمانی
۴۱	۱۱-۱۳-۲- کاهش هزینه های کل

۴۱.....	۲-۱۳-۱۲- مجموعه اسناد ومدارک
۴۲.....	۲-۱۳-۱۳- همکاری
۴۲.....	۲-۱۳-۱۴- ارزیابی پاسخ
۴۳.....	۲-۱۳-۱۵- اطلاعات مدیریت
۴۳.....	۲-۱۳-۱۶- افزایش شفافیت
۴۴.....	۲-۱۳-۱۷- کاهش مجادلات
۴۴.....	۲-۱۳-۱۸- ارتباطات پیشرفته
۴۵.....	۲-۱۳-۱۹- رسید فوری
۴۵.....	۲-۱۳-۲۰- شمول تولیدکننده
۴۵.....	۲-۱۴- مسیرومقصد قانون برگزاری مناقصات در ایران
۴۸.....	۲-۱۵- نتایج حاصل از اجرای سیستم مناقصه گزاری سما در ایران
۴۸.....	۲-۱۵-۱- مزایای درج اطلاعات مناقصه در سایت مناقصات کشور
۵۰.....	۲-۱۵-۲- مختصری در رابطه با تکنولوژی آ.ا.س.اس
۵۰.....	۲-۱۶- چرا به مناقصه الکترونیک توجه می شود؟
۵۲.....	۲-۱۷- منافع نقدی
۵۳.....	۲-۱۸- منافع غیر نقدی
۵۴.....	۲-۱۹- مزایای مناقصات الکترونیک برای عرضه کنندگان
۵۵.....	۲-۲۰- چالشهای سیستم مناقصات الکترونیک
۵۶.....	۲-۲۱- الزامات اجرای یک سیستم مناقصه الکترونیکی
۵۷.....	۲-۲۲- مکانیزمهای امنیتی اساسی مناقصات الکترونیکی
۵۸.....	۲-۲۳- منافع کاربرد سیستم مناقصات الکترونیکی ناشی از یکپارچگی استراتژیک
۵۹.....	۲-۲۴- حملات امنیتی
۶۰.....	۲-۲۵- سرویسهای امنیتی
۶۱.....	۲-۲۶- مکانیزمهای امنیتی
۶۱.....	۲-۲۷- مکانیزمهای امنیتی دیگر در مناقصات الکترونیک
۶۲.....	۲-۲۸- شبکه خصوصی مجازی (VPN)
۶۳.....	۲-۲۹- امنیت در شبکه خصوصی مجازی (VPN)

عنوان	صفحه
۳۰-۲- معماری اعتماد سازی در مناقصات الکترونیک شامل مراحل زیر می باشد.....	۶۵
۳۱-۲- زبان برنامه نویسی ASP.NET.....	۶۵
۳۲-۲- معرفی نرم افزار E-NTRY.....	۶۶
۳۲-۲-۱- کاربردهای کلیدی E-NTRY.....	۷۰
۳۳-۲- خلاصه فصل.....	۷۲
فصل سوم: روش تحقیق.....	۷۳
۳-۱- مقدمه.....	۷۳
۳-۲- تاریخچه روش تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم ها.....	۷۴
۳-۳- جایگاه روش تحلیل و طراحی ساخت یافته.....	۷۴
۳-۴- روش تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم ها چیست ؟.....	۷۵
۳-۵- مزایای روش تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم ها.....	۷۶
۳-۶- ابزارهای روش تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم ها.....	۷۶
۳-۶-۱- ابزارهای نموداری.....	۷۷
۳-۶-۲- ابزارهای غیر نموداری.....	۷۷
۳-۷- خلاصه و نتیجه فصل.....	۷۹
فصل چهارم: انواع مناقصات الکترونیک و طراحی مفهومی مناقصات الکترونیک در	
شرکتهای صنعتی ایران.....	۸۰
۴-۱- مقدمه.....	۸۰
۴-۲- انواع مناقصات الکترونیک.....	۸۱
۴-۳- بازیگران فعال در مناقصات الکترونیک.....	۸۱
۴-۴- جدول ۲- انواع مناقصات الکترونیک و مراحل آن.....	۸۲
۴-۵- طراحی مفهومی و گردش مراحل کار مناقصات الکترونیک.....	۸۲
۴-۵-۱- مرحله درخواست مدارک مناقصه.....	۸۲
۴-۵-۳- مرحله درخواست شفاف سازی پیمانکار و پاسخ دادن عرضه کننده.....	۸۵
۴-۵-۴- خلاصه لیست.....	۸۵
۴-۵-۵- دعوت به مناقصه یا شرکت کردن در یک مذاکره.....	۸۶
۴-۵-۶- قابل دسترس ساختن مدارک.....	۸۷

عنوان	صفحه
۴-۵-۷- بحث و مذاکره.....	۸۷
۴-۵-۸- عرضه کننده سؤال می کند و پیمانکار پاسخ می دهد.....	۸۷
۴-۵-۹- ارسال پیشنهاد یا مناقصه.....	۸۹
۴-۶- خلاصه فصل.....	۹۰
فصل پنجم: کارخانجات مخابراتی ایران.....	۹۱
۵-۱- معرفی و تاریخچه کارخانجات مخابراتی ایران.....	۹۱
۵-۲- صنعت الکترونیک کارخانجات مخابراتی ایران، مشتمل بر واحدهای.....	۹۳
۵-۳- صنعت مکانیک کارخانجات مخابراتی ایران.....	۹۳
۵-۴- امور پشتیبانی فنی و سرویسهای مخابراتی.....	۹۵
۵-۵- روش تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم ها و کارخانجات مخابراتی ایران:.....	۹۶
۵-۵-۱- تعریف مسئله.....	۹۶
۵-۵-۲- بررسی امکانات موجود در کارخانجات مخابراتی ایران.....	۹۹
۵-۶- برآورد حداقل هزینه های لازم به منظور ایجاد سیستم مناقصات الکترونیک.....	۱۰۱
۵-۷- تجزیه و تحلیل وضعیت موجود سیستم مناقصات در کارخانجات مخابراتی ایران.....	۱۰۱
۵-۸- نمودار سطح صفر DFD در واحد مناقصات کارخانجات مخابراتی.....	۱۰۳
۵-۹- نمودار سطح یک DFD در واحد مناقصات کارخانجات مخابراتی.....	۱۰۴
۵-۱۰- طراحی مفهومی گردش مناقصات در کارخانجات مخابراتی ایران.....	۱۰۵
۵-۱۱- طراحی فیزیکی گردش مناقصات الکترونیک در کارخانجات مخابراتی ایران.....	۱۰۶
۵-۱۲- امنیت مناقصات الکترونیک در کارخانجات مخابراتی ایران.....	۱۱۵
۵-۱۳- معماری اعتماد سازی در مناقصات الکترونیک شامل مراحل زیر می باشد.....	۱۱۶
۵-۱۴- خلاصه فصل.....	۱۱۷
فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهاد.....	۱۱۸
۶-۱- مقدمه.....	۱۱۸
۶-۲- نتیجه گیری.....	۱۱۹
۶-۳- پیشنهادهای پایانی.....	۱۲۱
فهرست منابع.....	۱۲۲
الف: انگلیسی.....	۱۲۲
ب: فارسی.....	۱۲۴

فهرست جداول

صفحه	عنوان و شماره
۲۹.....	جدول ۱- نشانگر اجرایی کلیدی.....
۸۲.....	جدول ۲- انواع مناقصات الکترونیک و مراحل آن.....
۹۷.....	جدول ۳- لیست قراردادهای سال ۸۷ کارخانجات مخابراتی ایران.....

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۱۶	شکل ۱- وب سایت پروژه.....
۱۸	شکل ۲- مرحله بررسی صلاحیت و انتخاب.....
۲۰	شکل ۳- مرحله فراخوان و تفویض مناقصه.....
۲۱	شکل ۴- مرحله ارزیابی مناقصه.....
۲۳	شکل ۵- مرحله پذیرش پیشنهاد.....
۲۶	شکل ۶- مراحل پروژه مناقصه الکترونیک.....
۸۳	شکل ۷- درخواست مدارک پیمان.....
۸۴	شکل ۸- درخواست شرکت کردن در مناقصه.....
۸۵	شکل ۹- شفاف سازی پیمانکار.....
۸۶	شکل ۱۰- دعوت به مناقصه.....
۸۷	شکل ۱۱- قابل دسترس ساختن مدارک.....
۸۱	شکل ۱۲- سؤال و جواب.....
۸۹	شکل ۱۳- ارسال مناقصه.....
.....	شکل ۱۴- نمودار سطح صفر DFD مناقصات کارخانجات مخابراتی.....
۱۰۳	ایران.....
.....	شکل ۱۵- نمودار سطح یک DFD مناقصات کارخانجات مخابراتی ایران.....

۱۰۴.....

شکل ۱۶- طراحی مفهومی گردش مناقصات در کارخانجات مخابراتی ایران.....

۱۰۵.....

شکل ۱۷- طراحی فیزیکی گردش مناقصات در کارخانجات مخابراتی ایران.. ۱۰۶

فهرست نشانه های اختصاری

ITMC: Iranian Telecommunication Manufacturing Company
SSADM: Structured Systems Analysis and Design Method
DFD: Data Flow Diagram
LOM: List Of Material
LOP: List Of Price
B2B: Business-to-Business
LAN: Local Area Network
KPI: Key Performance Indicators
E-tendering: Electronic tendering
RSS: Really Simple Syndication or Rich Site
IT: Information Technology
SKI: Statens og Kommunernes Indkops Service A/S
RFQ: Request For Quotation
Non-OJEU: Non Official Journal of the European Union
EU: European Union
OJEU: Official Journal of the European Union
XML: Extensible Markup Language
Nepp: National e-procurement project
ICT: Information and Communication Technology
CNC: Computer Numerical Control
SME: Small and Medium Enterprises
LDS: Logical Design Solution
R&D: Research and Development
EFQM: European Foundation for Quality Management
CA: Certificate Authority
SSL: Secure Sockets Layer
TSL: Transport Security Layer
VPN: Virtual Private Network
IP: Internet Protocole
WAN: Wide Area Network

IPSec: Internet Protocol security
PIX: Private Internet eXchange
AAA: Authentication, Authorization, Accounting
NAT: Network Address Translation

فصل اول: کلیات

۱-۱- مقدمه

از دیر باز که بشر با تجارت آشنا شد، همواره پیشرفت های علمی را در خدمت آن گرفته است. از زمانی که فنیقیان ساخت کشتی را فرا گرفتند تا از دریاها گذشته و به سرزمین های دور دست یابند، تجارت رونق فراوانی پیدا کرد. این پیشرفت فنی بشر در ساخت کشتی، برای اولین بار مرزهای جغرافیایی را به روی تجارت با اقوام و ملل سرزمین های دیگر باز کرد. از دیر باز بشر به این موضوع پی برده است که می تواند فناوریهای نوین را در خدمت تسهیل تجارت بکار بندد. بسیاری از متخصصین بر این عقیده اند که انقلابی مشابه انقلاب صنعتی به وقوع پیوسته که جهان را وارد عرصه اطلاعات ساخته و بسیاری از جنبه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حیات بشر را دستخوش تحولی عظیم نموده است.

رشد روزافزون فناوری بخصوص فناوری اطلاعات در جهان، موانع و مشکلات زمانی و مکانی مربوط به امور تجاری را کاهش داده است و دسترسی عمومی مردم به اینترنت باعث شده امکان تجارت و کسب و کار از طریق اینترنت و تجارت الکترونیکی یا کسب و کار الکترونیکی از جایگاه ویژه ای در کشورهای توسعه یافته برخوردار شود.

در سالهای اخیر کشورهای توسعه یافته با کنار گذاشتن تدریجی تجارت سنتی مبتنی بر کاغذ و مبادله فیزیکی اسناد، به شیوه تجارت الکترونیکی روی آورده اند. روش تجارت الکترونیکی معروف به تجارت بدون کاغذ، یکی از مباحث آن مناقصات الکترونیکی صرفه جویی در

زمان، هزینه ها و نیروی انسانی را به دنبال داشته و شاخص های بهره وری را افزایش داده است. اما این شیوه هنوز در کشور ما جایگاه خود را به دست نیاورده است.

امروزه شبکه جهانی اینترنت در خدمت تجارت قرار گرفته است تا نه تنها فواصل و مرزهای جغرافیایی بلکه اختلافات زمانی را نیز از بین ببرد. استفاده از ابزارهای الکترونیک در امر تجارت پدیده نوینی نیست. سالهاست که تجار و شرکتهای تجاری، تلفن، تلکس، تلگرام، و مبادله الکترونیک داده ها و... در فعالیتهای تجاری خود به کار گرفته اند اما ظهور پدیده ای به نام اینترنت در قرن بیستم شکل تازه و گسترده تری به امر تجارت از طریق فناوریهای نوین داده است.

در تجارت الکترونیک سه بعد اصلی تجارت، که شامل محصول یا خدمات مورد مبادله، فرایند فروش، تحویل و خدمات پس از فروش است، می تواند از حالت فیزیکی و کاملاً ملموس تا حالت الکترونیک و نرم افزاری و یا اصطلاحاً مجازی تغییر کند. ترکیبات گوناگون از حالتی فیزیکی و الکترونیک ابعاد تجارت، تعیین کننده سطوح تجارت الکترونیک بوده و چنانچه هر سه بعد حالت الکترونیک داشته باشد، بالاترین سطح در تجارت الکترونیک شکل می گیرد. این در حالی است که در تجارت سنتی هر سه عامل، فیزیکی و کاملاً قابل لمس هستند و در نتیجه تجارت الکترونیک می تواند در تمام یا بخشی از مراحل چرخه تجاری به کار گرفته شود.

حال یکی از مباحث مهم تجارت الکترونیک مبحث مناقصات الکترونیک می باشد که در این مهم پا به عرصه تحقیق گذاشته ایم.

برگزاری سالم مناقصات، اشتغال آفرینی و توسعه کسب و کار در حوزه های مختلف در جامعه را بوجود می آورد. طبق قانون متن مناقصات دولتی در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی که متعلق به قوه قضائیه است، چاپ و منتشر می شود و معمولاً به جز این روزنامه، در نشریات کثیرالانتشار نیز متن مناقصات چاپ می شود. مناقصات کشور همه حوزه ها از مخابرات تا طبخ غذا را شامل می شود. هر شرکت خصوصی می تواند بر اساس زمینه کاری و ظرفیت و توانمندی فنی و صلاحیت خود نسبت به شرکت در هر مناقصه ای در ایران اقدام کند.

این کار تحت عنوان نظام جامع اطلاع رسانی در زمینه موضوع مناقصات است که در حیطه دولت الکترونیک صورت پذیرفته است. لذا ما را بر آن داشت تا به منظور فعالتر شدن این بخش از موضوع دولت الکترونیک پوینده راهی باشیم که فرآیند برگزاری جامع مناقصات کشور در محیطی الکترونیکی و امن را تسریع بخشد. برای شروع این امر ایجاد مرکزی برای مدیریت سایت های دولتی و راه اندازی بخش مناقصات در همه این پرتال های رسمی ضروری به نظر می

رسد. پس از آن می توان پرتال جامع مناقصات الکترونیکی کشور را تحت اینترنت و اینترنت را ه اندازی کرد. امری که جامعه اطلاعاتی ایران بیش از هر زمان دیگری در جستجوی آن است. در این تحقیق به بررسی و طراحی نظام برگزاری مناقصات به شیوه الکترونیکی بر اساس اطلاعات محدود در دسترس خواهیم پرداخت .

۱-۲- مساله تحقیق

قرن حاضر، قرن اطلاعات است و تکنولوژی اطلاعات بسیار حائز اهمیت می باشد. زیرا تکنولوژی اطلاعات مبنائی است برای اختراعات و اکتشافات جدید، همانطور که اختراع برق در ابتدا فقط برای مصرف روشنائی بود مبنایی شد برای ورود به دنیای جدید و اختراع وسایل جدیدی مانند تلویزیون و رادیو و تلفن ...، تکنولوژی اطلاعات نیز فعلا در ابتدای راه است. این تکنولوژی ما را به دنیایی دیگر خواهد برد و زمینه ای است برای ارتباطاتی که شاید قبلاً قابل تصور نبوده است. یکی از کاربردهای آن تجارت الکترونیک است که روز به روز تکنیکهای جدید در این عرصه مطرح می شود و مناقصات الکترونیک نیز تحت این عنوان قابل بررسی و مطرح خواهد بود.

نکته مهم این است که شاید کشور های در حال توسعه مثل کشور ما بتوانند از این پل ارتباطی به نحوی استفاده کنند که فاصله زیاد خود را با کشورهای توسعه یافته کوتاهتر کنند. چون با توجه به این تکنولوژی ممکن است شرکتهایی با ۵۰ سال سابقه، شرکتی با استراتژی مناسب بتواند آنها را تا مرز ورشکستگی پیش ببرد.

بزرگراه فناوری اطلاعات تحولات دهه پایانی قرن بیستم موجب پایه ریزی صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهان شد که به واسطه آن نه تنها زندگی مادی بلکه تفکر و پندار بشر نیز دچار تغییر و تحولی عظیم شد. این صنعت موجب شد تا موجی از اطلاعات به سوی انسان ها روان شده و البته ورود به چنین پهنه گسترده ای راه و رسم و آداب ویژه ای را طلب می کند. در این راستا کشورهای مختلف تصمیم به برنامه ریزی جهت آمادگی برای استفاده و توسعه این تکنولوژی گرفتند و در این میان کشورهای در حال توسعه تلاش مضاعفی را به منظور جبران عقب ماندگی های گذشته نسبت به کشورهای پیشرفته آغاز کردند.

در کشور ما نیز از سال ۷۸ تلاشهای بسیاری برای تدوین یک نظام جامع فناوری اطلاعات با هدف ایجاد یک سند مبنا و پایه در سطح فرابخشی و ملی که سایر راهبردها و برنامه های توسعه در زمینه فناوری اطلاعات از آن منشعب شود و همچنین هماهنگی بین بخش های مختلف ، صورت گرفته تا به واسطه آن تعاریف مشخص و یکسانی از بخش های مختلف فناوری اطلاعات و ارتباطات بدست آید و جایگاه فناوری اطلاعات در کل نظام کشور مشخص شود.

در گیرودار این مسائل وضعیت صنایع کشور از جمله کارخانجات مخابراتی ایران - شیراز نیز با موج انقلاب اطلاعاتی برخورد می کند و مساله تجارت جهانی را به دنبال خود دارد. حال در این تحقیق بر آن شدیم تا گوشه ای از فرایند تجارت الکترونیکی تحت عنوان مناقصات الکترونیک را دنبال کرده، باشد که دانشی نوین فرا روی پویندگان علم قرار گیرد. در ضمن محلی که برای مطالعه و بررسی این موضوع مد نظر قرار گرفته است کارخانجات مخابراتی ایران - شیراز می باشد. که مختصر اشاره ای به وضعیت کارخانجات مخابراتی خواهیم داشت :

کارخانجات مخابراتی ایران (شرکت سهامی عام) اولین و بزرگترین تولید کننده مراکز تلفنی ثابت و سیار کشور در سال ۱۳۴۶ با مشارکت وزارت پست و تلگراف و تلفن ، بانک صنعت و معدن و شرکت زیمنس آلمان در شیراز به منظور تولید تجهیزات مورد نیاز شبکه مخابراتی کشور در سال ۱۳۴۸ به بهره برداری رسید. سهامداران فعلی این کارخانه شرکت مخابرات ایران، شرکت آتیه دماوند و شرکت زیمنس آلمان می باشند.

در این تحقیق به مطالعه و طراحی سیستم مناقصات الکترونیک در شرکتهای صنعتی ایران "کارخانجات مخابراتی ایران-شیراز" خواهیم پرداخت.

۱-۳- تشریح و بیان موضوع

مناقصات الکترونیکی معمولاً برای خریدهای با حجم یا بودجه بسیار بالا و پروژه های سنگین بکار می رود. نه تنها دولت بلکه کمپانیهای بزرگ هم معمولاً از طریق مناقصات الکترونیکی می توانند به انتخابهای بهتر و قراردادهای مطمئن تری برای تامین نیازهای اصلی و بزرگشان دست پیدا کنند.